

Clerus Sæcularis Et Regularis

Seu Decretalium Gregorij IX. Pont. Max. Liber III ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem expositus, In quo præcipuæ circa Materiam hujus Libri tertij, quæ tum in Theoria, tum in Praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & hororum solutionibus

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1726

VD18 13510800-001

§. II. De Immunitate Locali. & præcipuè de Jure Asyli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75041](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75041)

Bull. Cen. can. 15. & Papæ reservata, ubi tamen solum excommunicantur facientes, vel servantes Statuta Ecclesiastica Libertati contraria: cons. qui sine Lege, vel Statuto prædicta obsequia prohibent exhiberi Clericis, incurrunt quidem Excommunicationem c. *fin. cit.* non tamen reservatam. Pirh. n. 96. *cit. in fin.*

65. Ex quo sequitur non posse Ecclesiasticos prohiberi, ne vendant etiam minutim panem, & vinum; & si vendant, non obligari illos posse ad solutionem vectigalium, si ea colligant à suis bonis Patrimonialibus, aut Beneficialibus, prout expresse statutum est clem. *fin. de censib.* & est certa sententia TT.

Canonistarum, & Jurisconsultorum à nemine ex Catholicis impugnata, teste Pignatello tom. 2. *consult. 34. n. 1.* Imò P. König hic n. 30. cum alijs verius iudicat, ex bonis Clericorum emigrantium, & ex hereditatibus, Legatis, aut donationibus, quæ ad Clericos, Ecclesias, aut causas pias perveniunt, & extra territorium transportantur, non debent impositiones illas, quas nos Germani vulgò *Abzug / Nachsteuer / Abfahrt / Nachschoss* appellamus; quia revera sunt onus mixtum, & extraordinarium, ad qualia onera secundum hæcenus disputata Ecclesiæ, & Ecclesiasticæ personæ obligari non possunt.

§. II.

De Immunitate Locali, & præcipuè de Jure Asyli.

SUMMARIUM.

66. Quotuplex privilegium Ecclesijs ratione Immunitatis Localis competat?
67. An omne opus profanum, in Templo factum, speciem Sacrilegij habeat? Prima sententia.
68. Secunda Opinio.
69. Deciditur questio.
70. An furtum quodlibet prohibeatur in Ecclesia Sacrilegij nomine?
71. Prima Sententia.
72. Secunda Sententia.
73. Resolvitur Dubium.
74. Quæ sit pœna furantium in loco Sacro?
75. An in eos sit aliqua Jure lata?
76. Exceptio.
77. Placitum non potest fieri in Ecclesia.
78. Vel ejus Domibus.
79. A Judice Seculari; secus ab Ecclesiastico.
80. Quid veniat nomine Placiti?
81. In Ecclesia etiam non potest exerceri Mercatus.
82. Excipitur venditio candelarum, & aliarum rerum pietati inservientium.
83. Ibidem prohibentur Concilia Universitatum, & Parlamenta.
84. Ludæ Theatrales, & asservatio suppellectilium.
85. Convivia, & alij actus profani.
86. Non potest Ecclesia converti ad usum belli, & edificari in modum Castræ.
87. Ipsa, & Monasteria immunes sunt ab onere hospitandi.
88. Quid sit Jus Asyli, sive Asylia?
89. An bene, præsertim tam amplum sit constitutum?
90. Affirmativa defenditur.
91. Respondetur ad Argumenta contraria.
92. Quo Jure Privilegium Asylia competat Locis Sacris?
93. 94. Defenditur, quòd competat solum Jure humano.
95. Respondetur ad Argumenta contraria.
96. An Constitutio Gregorij XIV. locum habeat in omnibus Provincijs?
97. Deciditur pro Affirmativa.
98. Solvuntur Objectiones.
99. An hoc Jus Asylia per consuetudinem tolli, vel diminui possit?
100. Concluditur pro parte affirmante.
101. Dilauntur argumenta opposita.
102. An privilegium Asyli sit strictæ, vel late interpretationis?
103. Defenditur, quòd sit Interpretationis late.
104. Respondetur ad argumenta Sententiæ adversæ.
105. An cum Jus Civile, & Canonicum in Casu immunitatis non concordant, interpretatio sit faciendæ secundum Jus Canonicum, an verò secundum Civile?
106. Quid, si dubium sit Jus Canonicum?
- Sec. quibus polluitur Ecclesia secundum dicta Tit. 40. à n. 63. Alij verò sunt actus per se liciti, sed qui in Ecclesia ob specialem ejus Sanctitatem exerceri prohibentur.
- Quæritur I. an omne opus profanum, in Templo factum, sit contra Sanctitatem loci, & speciem Sacrilegij contrahat? Distingunt aliqui inter actus peccaminosos, & non peccaminosos: & peccaminosos quidem, si in Ecclesia fiant, omnes dicunt ex ipsa natura rei Sacrilegium esse; eos verò actus,

actus, qui peccaminosi non sunt extra Ecclesiam facti, si fiant in Ecclesia, aliquos esse Sacrilegia ex prohibitione speciali Ecclesie, aliquos ex natura rei. Citantur pro hac sententia Sylv. V. Confessio 1, q. 10. Cordub. Summ. q. 190. Medin. C. de Confess. q. de circumst. loc. Sacr. Antonin. 3. p. tit. 14, c. 19. S. 7. atque Suar. l. 3. c. 2. n. 8. sententiam hanc magis ad veritatem accedere. Pars ultima hujus sententiae infert primam; nam si aliqui actus, qui si fierent extra Ecclesiam, mali non essent, ob loci Sacri reverentiam Sacrilegi fiunt ex natura rei, multo magis Sacrilegia erunt peccata in Ecclesia facta; magis enim opponuntur reverentiae debita loco Sacro.

68 *Contra* alij absolute negant, ullum actum profanum, etiam peccaminosum, seculi formali intentione operantis, ex natura sua opponi Sanctitati loci, sed si qua actio speciem Sacrilegij aliam, quam ex intentione operantis habet, eam accipere non ex natura sua, sed ex positiva Lege Ecclesie, actum illum specialiter prohibentis. Citantur pro hac sententia Cajetan. 2. 2. q. 99. ad 5. dub. Sol. l. 2. de Just. q. 4. art. 4. S. sed ais. Victoria in Summ. 4. q. 169. Angles in Flor. q. 9. diff. an locus Sacer. Navar. Man. c. 6. n. 11. S. sexto, Gutier. l. 1. qq. c. 31. n. 35. Sanch. l. 9. de Matr. D. 37. n. 15. & apud hos alij. Rationem dant; quia non omne peccatum, in Ecclesia commissum, est Sacrilegium, sed aliqua quidem speciem Sacrilegij habent, ut pollui in Ecclesia, fornicari, vulnerare alium, aut occidere &c. aliqua vero non sunt Sacrilegium, ut mentiri, dare aliam alteri &c. atqui non est ratio ex natura rei, cur illi potius actus sint Sacrilegium, quam hi; quia si spectetur actuum ipsorum natura, non minus posteriores Sanctitatem loci dedecent, quam priores. ergo quod illi sint Sacrilegium, non isti, solum habetur ex prohibitione Ecclesie, constituyente loci Sanctitatem in illis, & non in alijs.

69 Ego inclino magis in hanc secundam Sententiam, & moveor ad hoc maxime praxi, ut puto, communi fidelium; nemo enim sibi putat obligationem incumbere explicandi circumstantiam loci Sacri in quibuscunque peccatis, sed in ijs solum, quae ob formalem repugnantiam ad locum Sacrum, vel ex Statuto Ecclesie speciali Sacrilegia sunt.

70 Dub. 1. an furtum quodlibet prohibeatur in Ecclesia Sacrilegij nomine? Tribus modis contingere furtum potest. 1. Si fureris Sacrum de loco Sacro. 2. Si Sacrum de non Sacro. 3. Si non Sacrum de Sacro. *Secundo modo* non inhonoratur Locus Sacer, & propterea modus ille ad praesentem Questionem non spectat. *Primo modo* cum res Sacra auferatur de Loco Sacro, Sacrilegium commit-

ti, nemo dubitat, & decisum est Lege tum Civili, tum Canonica.

Pro tertio Casu allegantur Jura in utramque partem: pro *Negativa* quidem Jus Civile; nam per illud adversus eum, qui res privatorum, in Aedem Sacram depositas, furantur, non Sacrilegij, sed furti solum actio admittitur l. Divi 5. ff. ad Leg. Jul. Peculat. *Affirmativa* autem videtur colligi ex Jure Canonico; nam *can. quisquis 21. caus. 17. q. 4.* Joannes Papa, Sacrilegium, inquit, committitur auferendo Sacrum de sacro, vel non Sacrum de Sacro, vel Sacrum de non Sacro. Et quidem si liquida esset mens hujus decisionis, quidquid contra per Jus Civile sancitum esset, certum foret pro Jure Canonico standum esse.

Sunt tamen variae Sententiae circa in-71 tellectum cit. textus. *Aliqui* distinguunt, & quidem si res non Sacra quasi sub jure, & potestate Ecclesie sit, quod vel illi ad custodiam tradita, vel in pignus data, vel alio simili modo in Ecclesia deposita sit, affirmat rem illam furari in Ecclesia Sacrilegium esse; negant vero esse Sacrilegium, si res aliqua mere temporalis per accidens, & casu sit in Ecclesia, vel quia ibi est persona, quae illam secum deserit, vel quia casu ibi relicta est. Ita tenent Victor, in Summ. q. 196. Fagund. l. 4. c. 4. n. 9. circa fin. Ant. à S. Spirit. de Sacr. Pœnit. tr. 5. D. 8. n. 614. & probabile hoc putant Azor p. 1. l. 9. c. 27. q. 6. Emman. Sà V. Sacrilegium. Less. l. 2. de J. S. c. 45. dub. 3. n. 14.

Alij tamen sine ulla distinctione furtum in loco Sacro Sacrilegium esse, ac subinde, nisi ex parvitate materiae excusetur, ex genere suo mortale esse existimant: atque ita sentiunt Suar. l. 3. c. 5. n. 7. dicens esse communem, Dicastill. D. 9. n. 663. Perez D. 30. sect. 2. n. 2. Pal. tr. 11. D. un. p. 2. n. 3. & citatur pro illa Sylv. V. Sacrilegium §. secundum. Angel. V. eod. n. 1. Armill. n. 1. Sc. *Fundamentum* præcipuum hujus Sententiae est; quia *can. quisquis cit.* simpliciter, & sine limitatione ponitur species Sacrilegij esse furari non Sacrum de Sacro, ubi autem Lex non distinguit, neque nos distinguere debemus l. de pretio 8. ff. de Publician. in rem action. nisi vel alia Lex obliget, vel ratio cogat, ergo &c.

Ego in hac Sententiarum diversitate 73 certum imprimis judico Sacrilegium committi, cum res ad custodiam deposita est in loco Sacro; quia per ejusmodi traditionem quodammodo fit Ecclesie, & conf. res Sacra efficitur. Cum vero casu res esse in Ecclesia, puto ob rationem datam valde probabile esse, etiam tum Sacrilegij crimen committi: quod etiam confirmari ulterius potest; textus enim *can. quisquis cit.* facit partitionem quandam rei Sacrae, & non Sacrae, & per utriusque furtum dicit committi Sacrilegij crimen. atqui res, quae in De-

positum, vel custodiam Ecclesiæ data sunt, quatenus sic constituta sub Ecclesiæ patrocinio sunt, jam sunt aliquo modo Sacra, & cons. illas furari est potius furari Sacrum de Sacro, quam non Sacrum. igitur ut partitio textus retineatur integra, necesse est alterum membrum de alijs rebus intelligere. Non nego tamen ob auctoritatem DD. etiam alteram Sententiam probabilem esse, atque in praxi tutam.

74 Dub. 2. quæ sit pœna furantium in loco Sacro? Potest dubium hoc fieri dupliciter, de pœna Jure lata, & primum ferenda per Sententiam Judicis. De hac secunda est communis Sententia DD. esse arbitriam pro conditione furti, & qualitate personarum, ut colligitur ex l. *Lege Julia 4. §. mandatis autem 2. ff. ad Leg. Jul. Peculat.* & ibi docet *Gloss. Anton. Clar. Decian. Rub. Menoch. Diaz. Farinac.* Potestque arbitrium istud Judex extendere usque ad pœnam mortis, & sic regulariter puniendum est Sacrilegium, quo res Sacra de loco Sacro surripitur, nisi levitas furti, & ætas minor delinquentis pœnæ diminutionem suadeant.

75 *Questio* igitur solum est, an in hujusmodi fures sit pœna aliqua Jure lata? Qua in re putant aliqui, quoscunque fures Sacrilegos ipso Jure excommunicatos esse, & ita colligunt ex *can. canonica instituta 107. caus. 11. q. 3. can. omnes Ecclesiæ 5. & can. quisquis 21. §. si quis domum Dei caus. 17. q. 4.* Sed Azor p. 1. l. 9. c. 27. q. 13. Suar. de censur. D. 22. sect. 2. n. 6. Bonacin. D. 3. q. 6. Pal. p. 2. n. 4. &c. putant Excommunicationem in fures Sacrilegos ipso Jure latam non esse, nisi simul Ecclesiam effringant. Et hæc sententia mihi tenenda videtur. Colligitur ex c. *fin. de sint.* ubi qui furatus fuit Calicem Ecclesiæ, nisi infamiâ publicâ notatus fuerit, admittitur ad Ordines, peractâ poenitentia, absque ulla absolutione à Censura. Et confirmatur ex c. *conquestus 16. de for. compet.* ubi dicitur anathemati subijciendos esse invasores rerum Ecclesiæ, donec satisfecerint. igitur Excommunicatio in eos Jure lata non est. Neque obstant textus in contrarium allegati; nam ut eos DD. explicant, hoc solum, & non illud, quod Adversarij intendunt, docent.

76 Dixi, Nisi simul Ecclesiam effringant; nam si cum furto sacrilego jungatur effraetio, ut communis sententia ex c. *conquestus 22. de sent. Excomm.* colligit, incurritur Excommunicatio lata sententia. Hæc tamen, antequam denuntietur, reservata non erit; quia, ut Pal. p. 2. cit. n. 5. notat, sic delinquens jubetur solum post denuntiationem se Pontifici præsentare.

77 Quæritur 2. quinam actus ex alijs licitis prohibeantur in Ecclesia? Et 1. quidem dubitatur, an Placitum fieri in Ecclesia, vel domibus ejus possit? 2. non

posse fieri sine Sacrilegij crimine à Judicibus Laicis, nisi in favorem causæ piæ Colligitur ex c. *ut in domibus 1. b. tit.* ubi dicitur, non posse Judices domos Ecclesiarum ad placitum faciendum vendicare: unde *Glossa*, & omnes DD. à fortiori colligunt, idem intelligi de ipsis Ecclesijs, tum quia majori ratione Immunitate hac gaudent Ecclesiæ, quam earum domus, tum quia ipsa Ecclesia est quædam domus, quæ magis est sua, seu Juris sui, quam domus ejus sint sub ipsius Jure. Clarius verò hoc constat ex c. *deceat 2. eod. in 6.* ubi Gregorius X. *Omnis*, inquit, *in Ecclesijs Sæcularium Judiciorum strepitus conquiescat, nulla mihi causa, criminalis maxime, per Laicos agitur, sint loca eadem à Laicorum cognitionibus aliena.* Maxime autem in Ecclesia prohibetur exerceri Judicium sanguinis, & quidem sub *interminatione anathematis*, ut habetur c. *cum Ecclesia 5. b. tit.* ubi ratio additur, quod *absurdum sit, & crudele ibi judicium sanguinis exerceri, ubi est tutela refugij constituta.*

Dixi 1. in Ecclesia, vel ejus domibus; 78 nam de utroque extant textus, ut vidimus & ratio, ob quam Placitum prohibetur exerceri in Ecclesia, etiam probat illud de domibus Ecclesiæ. Est autem ista; quia Ecclesia, & domus ejus sunt locus à Sæculari Jurisdictione exemptus, in loco autem à Jurisdictione sua exempto Jurisdictionem exercere Judex non potest, cum locus ejusmodi æquiparetur loco existenti extra territorium. ergo &c. *Discrimen* tamen inter Ecclesiam, & domus Ecclesiæ duplex interjacet. Primum est, in Ecclesia Judex Laicus Judicium exercere nequit, etiam consentiente ejus Prælati; at in domo ejusdem potest ex concessione illius, si scilicet conductam ab Ecclesia, vel ab illa liberaliter, & gratis concessam obtineat: hinc quando dicitur, quod in domibus Ecclesiæ Judicium Sæculare exerceri nequeat, id intelligendum est, quando Judex Sæcularis eam autoritate publica, quasi ex Jure publico eligat ad habitandum. *Abbin c. ut in domibus cit. n. 2. Vivian. ibid. in Ration. Barbof. n. 1. §. 2. Gonz. n. 8. Wagnereck not. 2. Honor. hic. n. 3. Pirh. n. 10. Schambog. n. 13.* Alterum est, quod totus Processus Judicialis, & ipsa etiam sententia, in loco Sacro lata, sit ipso Jure nulla, & sine effectu c. *deceat cit. §. ordinarij*: quod verum est, etsi Judex Sæcularis simul cum Ecclesiastico Judicium in Ecclesia celebret, *Passerin. ibid. n. 18.* Contra si istud exerceat Judex Sæcularis in domo Ecclesiæ, valet; quia cum Constitutio c. *cit. irritans* Judicium Sæculare exercitum in Ecclesia sit pœnalis, non debet extendi ad domum Ecclesiæ, cum pœnæ, & odia sint restringenda, non verò laxanda. *Reg. 15. §. 6. Abb. l. cit. Azor p. 2. l. 9. c. 9. q. 7. cum reliquis supra.*

Esf 3

Di-

79 Dixi 2. à *Judicibus Laicis*; nam à Judicibus Ecclesiasticis causæ Ecclesiasticæ in Ecclesia agitari possunt, quamvis & hæ decentiùs extra Ecclesiam discutiantur in Palatio Episcopali, vel in alio loco commodo, ut usus habet. *Gloss. in c. decet cit. V. secularium. Abb. in c. 5. b. tit. n. 4. Vivian. ibid. in Ration. Gonzal. n. 7. Canif. in c. ut in domibus cit. n. 4. Passerin. in c. 1. eod. in 6. num. 12. Honor. hic n. 2. Engl n. 5. Pirh. n. 7. Schambog. n. 11. & sumitur ex can. fin. caus. 2. q. 2. & c. qua fronte 25. de Appellat. ibi, Non in Ecclesia, sicut est Canonicum, & honestum. Neque unquam in Jure Canonico reperitur prohibitum, ne Judicium Ecclesiasticum exerceatur in Ecclesia. Azor p. 2. l. 9. c. 9. q. 1. Neque obstat huic resolutioni 1. quòd ratio c. decet cit. sit universalis, scilicet pax & quies Ecclesiæ, quàm non minùs turbant Judicia Ecclesiastica; nam Lex non potest contra sua verba extendi propter rationem suam, & Legislator uti ratione sua potest, quantum, & quomodo id ipsi placet. atqui SS. Canones expressè prohibitionem suam limitant ad Judices Sæculares, & ad Sæcularium Judiciorum strepitus, ergo Judicia Ecclesiastica prohibitione illa comprehendì non debent. Accedit ratio disparitatis positiva; nam Ecclesia præsumit Judicia Ecclesiastica cum minore strepitu, & brevior tempore expedienda, & ipsum Judicem Ecclesiasticum majorem curam adhibiturum, ut sine irreverentia loci fiant. *Suar. l. 3. c. 4. n. 11. Zoel. hic n. 4. Schambog. n. 12. Pirh. l. cit. Non obstat 2.* quòd etiam Judicia Ecclesiastica prohibeantur exerceri in die festo; & sic censeantur etiam prohibita in loco Sacro: nam dispar est ratio; quia Judicia Ecclesiastica locum Sacrum non dedecent, dedecent autem sanctitatem diei festi, utpote quo non minus Clerici, quàm Laici à negotijs forensibus abstinere, & Officij Divinis vacare debent. *Non obstat 3.* est reus interdictus sit ab ingressu Ecclesiæ; adhuc enim in Ecclesiam citari, & causa Ecclesiastica adversùs ipsum tractari in ea potest: secus est in Actore interdicto; nam iste si in Judicio audiri velit, absolutionem impetrare debet, aliàs à Judicio repelli poterit: & ratio disparitatis est; quia Actor in Judicium spontè, Reus verò vocatus, & necessariò venit *arg. c. intelleximus 7. de Judic. Azor c. 9. cit. q. 2. Pirh. hic n. 8.**

80 Dixi 3. *Placitum*: quo nomine intelligitur, quidquid ad strepitum Judiciale pertinet. *Ex quo sequitur*, in Ecclesia etiam non posse ferri sententiam ab Arbitris. Patet de Arbitris Juris; quia hi verè Judices sunt: de Arbitris Compromissarijs ex eo constat, quòd procedant ad instar Judicium cum causæ cognitione *l. compromissum 1. ff. de recept. qui arbitr. & sic illorum Judicium non excludit Judiciale tumultum, Passe-*

rin. in c. 2. b. tit. in 6. n. 23. Aliter discurrendum de Arbitratoribus; quia eorum sententia non est, nisi quædam transactio, & ideo Arbitramenta, facta in Ecclesia, valida sunt. *Passerin. l. cit. cum Anchar. Domin. Franc. Bald. &c.* Contra alij actus extrajudiciales, & qui Jurisdictionis contentiosæ non sunt, etli similitudinem quandam cum Placito habeant, in Ecclesijs exerceri licitè possunt: cuiusmodi sunt dare Tutores, vel Curatores pupillo, aut minori præterquam quòd etiam sit causa pia. *Azor p. 2. l. 9. n. 9. q. 3. & 4. Canif. in c. 1. b. tit. n. 4. Vallens. hic n. 3.* Item conferre Gradus Doctoratùs, vel Magisterij; quia hujusmodi actus honestatem continet, idque etiam communis, & generalis consuetudo approbat. *Abb. in c. cum Ecclesia 5. n. 9. b. tit. Azor l. cit. q. 4. Suar. c. 4. n. 15.* Licet etiam est Disputationes, & Praelectiones publicas habere in Ecclesia; quia Scientia dicitur res Sanctissima *l. preses 1. §. proinde 5. ff. de var. & extraord. cognit. utpote quæ ad obediendum Deo, & Principi vita subditorum informatur. Auth. habita c. ne filius pro patre. Azor l. cit. Engl n. 5.* Denique universim loquendo actus extrajudiciales, aut ad voluntariam tantum Jurisdictionem pertinentes, præsertim si pietatem respiciant, in Ecclesia validè, & licitè exerceri possunt. *Barbof. l. 2. Jur. Eccl. c. 3. n. 11. & 12. Passerin. in c. 1. b. tit. in 6. n. 14. Pirh. hic n. 11. Schambog. n. 14.*

Dixi 4. *nisi in favore causa pia*; hanc enim *Abb. in c. cum Ecclesia 5. b. tit. n. 10.* cum alijs excipit: unde eo casu non solum validè, sed etiam licitè fient in Ecclesia. *Dub. 2. an & quatenus in Ecclesia* prohibitum sit exercere mercatum, negotiationem, contractùsque inire? *Et etiam mercatum, contractus, & negotiationes in Ecclesia prohibitas esse. Patet ex c. decet cit. ibi, Cessent in Ecclesijs, earumque cœmeterijs negotiationes, & præcipue nundinarum, ac fori cujuscunque tumultus, igitur ut Placitum, ita etiam Mercatus in Ecclesia textu hoc prohibetur.* Duplex tamen circa hoc notandum discrimen est 1. non semper gravem in mercatu intervenire culpam, sed tum solum, quando sit cum vociferatione, & tumultu; hæc enim negotiatio Divina Officia turbat, & fraudibus est exposita, ac Dei Ecclesiam multum profanat. *Pal. tr. 11. D. un. p. 4. n. 3.* 2. Contractus, siqui in Ecclesijs, vel Cœmeterijs facti fuerint, licet facti fuerint cum peccato, validos tamen esse; quia in Jure non irritantur, ut Judicia Sæcularia, ideoque poenalis illa Constitutio, cum odiosa sit, ad Contractus, qui in Ecclesia fiunt, extendi non debet. *Gloss. in c. decet cit. V. processus. Abb. in c. cum Ecclesia 5. b. tit. n. 6. Suar. c. 4. cit. n. 18. Canif. in c. 1. b. tit. n. 8. Passerin. in c. decet cit. n. 24. Engl hic n. 6. Pirh.*

Pirh. n. 12. Schambog. n. 15. Major autem ratio prohibitionis circa Judicia, quam Contractus hæc assignari solet, quòd Judicialis contentiones, & strepitus minùs Ecclesiæ convenient, quam Contractus, qui in silentio expediri possunt. Porro pœna mercatum in Ecclesia exercentium, cum Jure taxata non sit, arbitraria erit, & à Judice pro varietate circumstantiarum, & gravitate delicti infligenda.

82 *Difficultas est*, an, & quomodo excusari possit venditio candelarum, & aliarum rerum pietati fidelium inservientium, quæ multis in locis in Templis, & Cæmeterijs Templorum fit? Pal. l. cit. cum Navarro existimat, si res istæ in Templo vendantur permanentes, & quasi apponit mensâ, à peccato non excusari; an verò grave, vel leve sit, ex modo vendendi, & perturbatione Divinorum Officiorum desumendum esse. D. Antonius, Sylvester, Cajetanus, & alij à Navarro relati excusant à peccato. Ego cum Joan. Azor p. 2. l. 9. c. 9. q. 5. Passerin. in c. 1. h. tit. in 6. n. 11. Pirh. hic n. 12. Schambog. n. 15. Wieselner. n. 5. judico, si venditio istarum rerum celebretur in Cæmeterio, vel ad portam Templi sine verborum strepitu, & contentione pretij, omnino licitam esse; tum quia id habet universalis locorum ferè omnium consuetudo, tum quia cessat prohibitionis ratio, quæ est perturbatio Divinorum Officiorum.

83 Dub. 3. quinam alij actus profani prohibiti sint in Ecclesia? R. 1. prohibentur *Universitatum, & societatum quarumlibet concilia, conciones, & publica Parlamenta*, ut habetur c. decet. 2. h. tit. in 6. intellige, si talia sint, quibus res, & negotia merè profana, & politica pertractantur; nam Synodi, & Concilia Ecclesiastica, alique tractatus de rebus, ad Religionem, pietatem, morumque reformationem pertinentibus, institui in Ecclesijs non prohibentur. Joan. Andr. in c. decet. cit. n. 7. Suar. tom. 1. de Relig. tr. 2. l. 3. c. 4. n. 16. & c. 6. n. 5. Barbof. l. 2. Jur. Eccl. c. 3. n. 14. Passerin. in c. 1. h. tit. in 6. n. 9. Engl. hic n. 4. Pirh. n. 12. Schambog. n. 16. Wiesel. n. 6. *Controversia est inter DD. an allegata verba c. decet. cit. contineant veram, & rigorosam prohibitionem? Navarro, Angelus, Tabiena Sylvester* putant non continere, nisi hoc fiat ex contemptu, & cum notabili impedimento Divinorum Officiorum. At Pal. tr. 11. D. un. p. 4. n. 2. existimat probabilius continere verum præceptum; quia aliàs Ordinarij non possent subditos per Censuras compercere.

84 2. Prohibentur Ludi Theatrales, & Spectacula, nisi ad pietatem sint comparata can. cantantes 1. dist. 92. c. cum decorum 12. de Vit. & honest. Trid. sess. 22. Decret. de observ. & evit. in celebr. Miss. v. ab Ecclesijs,

Sylv. V. immunitas 1. q. 2. n. 7. dist. 8. Azor p. 2. l. 9. c. 9. q. 8. & item h. d. Barbof. l. 2. Jur. Eccl. c. 3. à n. 15. Passerin. in c. 1. h. tit. in 6. n. 8. Pirh. hic n. 4. Schambog. n. 17. Wieselner n. 7.

3. Prohibetur, ne in Ecclesijs admittantur suppellectilia tam Clericorum, quam Laicorum custodienda, nisi propter hostiles incurfus, aut incendia repentina, seu alias necessitates urgentes ad eas oporteat habere refugium c. fin. de custod. Evchar. Azor q. 8. cit. Barbof. n. 25. Vall. n. 3. Wiesel. n. 8. Sed hoc, ut Suarez advertit, intelligendum est de sola Ecclesia, non de Sacristia, aut alijs locis annexis. Videatur Lit. 44. n. 13.

4. Prohibetur, ne in Ecclesijs, vel Cæmeterijs illarum exercentur alij actus profani, uti sunt titulare segetes, comprimere uvas, celebrare convivia &c. Fagund. l. 4. c. 4. n. 10. Barbof. n. 26. cum c. quia indecentiam continent maximam, & ideo circumstantia loci explicanda est in Confessione, si excessus adeo magnus sit, ut Sacrilegium contineat. Addit Corduba Sylvestrum sequens, per actus, qui de se non sunt mortales, nec Jure Ecclesiastico prohibiti sub mortali, non committi Sacrilegium, si fiant in loco Sacro.

5. Multo magis prohibitum est, ne Ecclesia convertatur ad usus belli, ut in illa munitione constituatur, & ædificetur in modum Castris; nam si causa sanguinis in Ecclesia non sunt tractandæ, multo minus in ea constituendus est locus ad effundendum sanguinem, & homicidia faciendâ deputatus. Azor q. 6. Vall. n. 3. cum Innoc. Abb. Sylv. qui excipiunt casum necessitatis occurrentis in bello defensivo; tunc enim id licet, accedente tamen consensu Episcopi.

6. Tam Ecclesiæ, quam Monasteria; & Clericorum domus immunes esse debent ab onere hospitandi c. ut in domibus 1. h. tit. Abb. ibid. n. 4. Azor q. 8. Barbof. in c. 1. cit. n. 4. Pirh. hic n. 10. not. 2. Wiesel. n. 9. cum communi. Excipiuntur Patronus, vel alius Benefactor, qui in foundationis, vel beneficij recognitionem loco Censûs hospitij jus cum Episcopi consensu sibi reservavit arg. can. Eleutherius 30. caus. 18. q. 2.

7. Denique prohibentur ab Ecclesijs extrahi confugientes ad illas: quod est præcipuum privilegium, quod Ecclesiæ ratione Immunitatis Localis habet, & Asylia, seu Jus Asylis dicitur: & de hoc Quæritur 3. quid sit Jus Asylis, s. 88 ve Asylis v. n. est securitas, sive privilegium Immunitatis ab extractione, & omni alia violentia externa, quæ in ejusmodi locus ad se confugientibus præstat. Ita quoad sensum omnes. Competit aliquando locis merè profanis, præcipue verò Sacris,

cris, & Religiosis: hisque Jure antiquissimo; nam etiam apud Ethnicos Aræ, & Tempa illorum Immunitate ista gaudebant.

89 Dub. 1. an bene Jus Asylæ, præsertim ita amplum, ut infra videbimus, constitutum sit? Dubitant etiam ex Orthodoxis quidam. Fundantur 1. Quia noxia est Reip, dum delictis impunitatem præstat. 2. Quia hac ipsa impunitate occasionem delinquendi præbet. 3. Quia nocentis extractio nullo modo repugnat Sanctitati loci, sed potius eidem congruit, cum ut *can. quali nos 44. caus. 23. q. 5.* dicitur, *non sit quidquam majus, unde Deo Sacrificium possit offerri, quam si id ordinetur, ut hi, qui in suam, & aliorum perniciem debacchantur, competenti vigore compefcantur.*

90 Sed dicendum cum ceteris Orthodoxis DD. optimo Jure Sacram Asylam, etiam in ea latitudine, prout nunc est, spectatam, constitutam esse. Omnium DD. loco sit S. Augustinus *serm. 5. de Dedic. Eccl.* ubi *Gravem*, inquit, *injuriam Religionis, & Divinitatis offensam esse, qualemcunque fugientem ad Domum Dei à Sacris Liminibus, i. e. de sinu Matris evellere, & Arcam communis expugnare perfugij.* Ratio est, quia Asylæ privilegium Sacris, & Religiosis locis concessum est, non, ut favor delinquentibus, horumque delictis præstaretur, sed intuitu Religionis, & Fidei Christianæ, cujus favor publicus est, & præcipue attendendus, cum *summa sit ratio, quæ facit pro Religione*, prout dicitur *l. sunt persone 43. ff. de Religios. & sumpt. funer.* Conf. quia rei Christianæ plurimum interest, Ethnicorum Aras, & Statuas non videri potiores Templis, & Altaribus vero Numini consecratis, igitur si piaculum fuit abstrahere ab Altaribus, & Statuis Idolorum eos, qui suppliciorum, ob scelera sua commertorum, metu ad illa confugerant, multo magis defendi oportet à violentia eos, qui confugiunt ad Tempa, & Altaria Christianorum.

Neque contrarium probant Argumenta partis adversæ. Ad 1. in primis contra ejusmodi confugas procedi potest propositis pœnis infamiæ, proscriptionis, & confiscationis bonorum omnium: imò si crimen exceptum sit, quod Asylò confugientem excludat, etiam mortis. Deinde immeritò supponitur, quòd Reipublicæ quies, & tranquillitas exigat, ut nullum unquam delictum sit impunitum; aliàs nec Deus Asylà potuisset constituere, vel illa constituendo malo publico constituisset, quod dicere blasphemum est. Ad 2. occasio delinquendi, quam ex Asylia Sacra homines perversi aliquando arripiunt, per accidens est; eam enim licet Ecclesia ex justa causa aliquando permittat, non tamen intendit, sed potius vult, quantum in se est, nullum crimen à quoquam perpetrari, Ad

3. id verum est, quando reum à supplicio nulla alia causa defendit.

Dub. 2. quo Jure Privilegium Asylæ competat locis Sacris? Tres sunt sententiæ. Prima vult illud competere Jure naturali. Ita nonnulli apud Delben. *de Immunit. c. 16. dub. 2. n. 2.* Fundantur 1. quia Cultus Dei pertinet ad Jus naturale, ergo etiam Jus Asylæ, quod cum respectu ad Cultum Divinum locis Sacris conceditur. 2. Quia nisi Immunitas hæc à Jure naturali constituta fuisset, in eandem non conspirassent tot, tamque variæ, & rerum primordio tam vicinæ Gentes.

Secunda docet Asylà Sacra constituta esse Jure Divino positivo. Ita Igneus in *l. 1. n. 26. ff. ad Syllan.* Decius in *c. Ecclesie 10. de Constit. n. 14.* Tufch. *prædic. 7. Ecclesia concl. 8. n. 4.* Farin. in *Append. de Immunit. c. 2. n. 9.* & videtur hoc erui ex *Trid. sess. 25. c. 20. de reform.* ubi ait, *Ecclesie, & personarum Ecclesiasticarum immunitatem Dei ordinatione, & Canonis sanctionibus constitutam esse.*

Tertia, & verior sententia originem Asylæ in nova Lege tribuit Juri humanorum Ecclesiastico, tum Civili. Ita Covar. *l. 2. var. c. 20. n. 2. concl. 1. 2. & 3.* Suar. *tom. 1. de Relig. l. 3. c. 8. n. 9.* Decian. *tr. crimin. l. 6. c. 25. n. 2.* Laym. *l. 4. tr. 9. c. 3. n. 1. q. 1.* Pal. *tr. 11. D. un. p. 5. num. 2.* Ambrosin. *de Immunit. & libert. Eccl. c. 1. n. 3. §. cum certum sit.* Guazzin. *defens. veor. 1. c. 29. n. 2.* Canif. in *c. 1. h. tit. n. 10.* Wagnereck in *c. inter alia 6. eod. not. 1.* Haun. *tom. 6. tr. 1. n. 141.* Zæf. *hic n. 6.* Engl. *n. 7.* Pith. *n. 15.* Schambog. *n. 21.* König. *n. 2.* Wiest. *n. 21.* *§. trib. seqq.* Magnif. P. Schmier *p. 3. de Jur. Eccl. c. 4. n. 16.* cum communi cæterorum.

Quòd Jure naturali Asylia Ecclesijs, & locis Sacris non competat, patet ex eo, quia non est per se, & intrinsece malum malefactores ex Templo per vim extrahere; aliàs neque in casibus exceptis hoc esset licitum. Accedit, quia Jus naturale semper, & ubique idem, ac immutabile est, non autem fuit, vel est semper, & ubique facinorosus ad Tempa confugientibus æquè securus receptus; quia pro temporum, & locorum varietate varius & ipse fuit.

Quòd etiam non competat Jure positivo Divino, inde ostenditur; quia tale Jus neque scriptum est, neque Apostolis traditum esse ex Patribus, aut alià vià ostenditur; Jus autem antiquæ Legis, quo Asylà à Deo sunt constituta, ceremoniale, vel Judiciale duntaxat fuit; conf. morte Christi extinctum *c. translato 3. de Constit.*

Quòd denique constituta sit Jure positivo humano, patet ex textibus utriusque Juris, Civilis quidem toto *Tit. C. de his, qui ad Eccl. confug.* Ecclesiastici autem *can. eos qui 6. dist. 87. can. sicut antiquitus 6. can. mi-*

ror 3. can. reum 9. can. nullus Clericorum 19. can. si quis contumax. 20. can. id consuevit 36. caus. 17. q. 4. c. inter alia 6. c. Ecclesie 9. Sc. b. tit. quæ, aliæque ejusmodi Jura antiquiora roboravit, & ad unam formam reduxit Gregorius Papa XIV. *Const.* incipit, *Cum aliis edita 9. Calend. Jun. 1591. Pontificatus sui primo.*

95 Neque contrarium probant Argumenta præcedentium duarum opinionum. *Ad 1. Argumentum primæ Sententiæ*, eo plus non probatur, quam quoddam admodum consentaneum sit dignitati loci Sacri, ut ei privilegium hoc concedatur. *Ad 2.* ob dictam convenientiam ex natura instinctu pleræque Gentes securitatem Asylæ induerunt; neque enim semper præceptum Jure naturali est, quod natura dicitur esse valde conveniens. *Ad textum Trid.* dico, eo plus non probari, quam quoddam Asylæ ad imitationem Legis Divinæ Vereris, aut instinctu Dei, & accepta ab eo potestate sint constituta. Imò non desunt, qui velint, textum *cit.* non de locorum Sacrorum Asylæ, sed de Immunitate Ecclesiasticarum personarum, & rerum ad Ecclesias, & personas Ecclesiasticas pertinentium loqui, quæ proprio nomine *Ecclesiastica Libertas* dicitur.

Dub. 3. an memorata Constitutio Gregoriana locum habeat in omnibus Provinciis? Non desunt, qui defendunt negativam, triplici Argumento ducti. 1. Quia in Bulla hac Pontifex intendit solum occurrere incommodis, ortis ex varietate, & usu facultatum, ac Indulgentiarum concessorum à Sixto V. & Pio V. hæc autem concessa sunt duntaxat particularibus locis, ergo & Bulla hæc pro iisdem facta est. 2. Quia Leges tam Ecclesiasticæ, quam Civiles non obligant, nisi fuerint promulgatæ *can. in istis 3. §. Leges dist. 4. l. Leges 9. c. de Legib.* atqui Constitutio hæc Gregoriana non ubique, & fortassis in sola Italia, & Romæ tantum est promulgata. 3. Quia dictæ Constitutioni, & alijs Juribus, Sacram Asylam spectantibus, derogatum est consuetudine, quæ Jus Asylæ Ecclesijs competens alicubi sublatum, passim verò restrictum est teste Tholosan. *c. 22. n. 2. Clar. S. fin. q. 30. n. 3.*

96 Sed dicendum Constitutionem hanc vim habere in Orbe Christiano universo, ita, ut ejus dispositione standum sit in utroque foro. Ita teste Delben. *de Immun. c. 16. dub. 4. n. 2.* communiter sentiunt DD. qui post editam *Constit. cit.* scripserunt, & clarè satis colligitur ex ipsa *Constit.* ubi Pontifex sine limitatione ad certum locum, vel Provincias, generaliter, *Volumus*, inquit, *quando præsens temporum calamitas, & nimia perversorum hominum malitia exposcit, aliquid permittere, circa Immunitatem Ecclesiarum, ultra id, quod à præfata illa majorum disciplina, & à SS. Canonibus est præscriptum.*

Et ut porro de mente Pontificis nullum restaret dubium, post principium *cit. Constit.* apertè fatetur, quoddam in ea intendat præscribere Regulam uniformiter observandam ab omnibus, sublatâ omni differentiâ, atqui jam esset differentiâ, si dicta Constitutio non obligaret Orbem Christianum universum.

Ex quo patet *ad 1. Argumentum Sententiæ adversæ*: & confirmatur etiam ex eo; nam Pontifex ex ea solum causa contrarias consuetudines, Statuta, & interpretationes DD. sustulit, ut uniformis ubique circa Immunitatem Ecclesiasticam observantia esset. *Ad 2.* patet ex dictis *Libr. 1. Tit. 2. n. 28.* non requiri, ut Constitutiones Apostolicæ promulgentur in universis Provinciis, vel Dioccesibus, sed sufficere, si publicentur in Curia Romana, & affigantur in acie Campi Floræ, atque ad valvas Basilicæ B. B. Apostolorum. *Ad 3.* imprimis uterque DD. *cit.* scripsit ante editam Constitutionem Gregorianam; cons. de contraria huic consuetudine testimonium perhibere non potuerunt. Deinde non desunt, qui, ut *n. seq.* videbimus, negant dictæ Constitutioni per consuetudinem derogari posse: quod etsi probabilis verum non sit, ut ostenditur *n. 100.* tamen satis certum videtur defacto derogatum non esse: unde asserenti incumbet onus ostendendi locum, ubi derogatum eidem sit.

Dub. 4. an hoc Asylæ Jus per consuetudinem tolli, vel diminui possit? Negat Bonacin. *D. 3. q. 7. p. 10. n. 2.* ubi citat pro se *Gutier. Ambrosin. Farin. Peregrin. Marium Italia Sc.* quorum sententiam probabiliorum putat Delben. *de Immun. Eccl. c. 16. dub. 6. n. 3.* Colligunt hoc ex *Constit. Gregorian.* supra allegatæ verbis; dicit enim *ibidem* Pontifex, 1. quoddam velit, sublatâ penitus omni (adeoque etiam per consuetudinem inductâ) differentiâ, omnia Jura ad unam tantum formam reducere. 2. Addit, quod si quis quacumque Dignitate, & auctoritate præditus præmissorum (h. e. privilegiorum, Indulgentiarum, & gratiarum) aut quovis alio (cons. etiam consuetudinis) pretextu, quidquam præter, aut contra hujus - - Constitutionis tenorem attentare presumpserit, ipso facto Censuras, & pœnas easdem (quas extrahentes) incurrat. 3. Circa initium *v.* Quare pro commissio indicat, intentionem suam esse, omnem dubitandi, ac perperam interpretandi occasionem submovere, abusus tollere *Sc.* *Conf. ex Trid. sess. 25. c. 20. de reform.* ubi dum Sanctiones Apostolicas, in favorem Ecclesiasticarum personarum, & Libertatis Ecclesiasticæ, contra ejus violatores editas exactè ab omnibus observari præcipit, consuetudines contrarias videtur annullare: & ex *Constit. Urbani VIII.* incipit, *Romanus Pontifex edita 5. Jun. 1641.* ubi annullat, reprobatur, & nullas, ac reprobas semper

Ggg

per

per fuisse declarat omnes consuetudines contra Immunitatem Ecclesiasticam militantes.

200 Sed probabilius affirmant Abb. in *c. inter alia 6. b. tit. n. 13. ante fin.* Covar. *c. 2. var. 6. 20. n. 4.* Laym. *l. 4. tr. 9. c. 3. n. 2. fin.* Barbof. *l. 2. Jur. Eccl. c. 3. n. 82.* Guazzin. *defens. reor. 1. c. 34. n. 1.* Wiest. *hic n. 36.* Ratio est 1. quia hoc habent omnes Leges, quæ non Jure naturali, aut positivo Divino, sed humano solum Ecclesiæ, vel Civili sunt introductæ, ut tolli per consuetudinem legitime præscriptam possint: quare igitur non etiam Lex concedens hanc Immunitatem? 2. Constitutioni huic, & Immunitati per eam concessæ derogari potest per Legem, ergo etiam per consuetudinem, cui Legis vis adstruitur *l. diuturna 33. ff. de Legib.* nisi illa sit reprobata, & irrationabilis, atqui consuetudo contra Immunitatem nusquam est reprobata, rationabilem autem illam facere possunt circumstantiæ loci, temporis &c. 3. Defacto consuetudo sustulit Immunitatem Ecclesiasticam, antiquo Jure extensam ad 40. vel 30. passus, ut jam intra illud spatium rei criminum capitalium non amplius defendantur: imò alicubi simplices etiam fures Immunitate non gaudent, ut cum *cit.* Barbof. testis est *Pal. tr. 11. D. un. p. 5. n. 5.*

201 Neque contrarium probatur ex verbis Constitutionis Gregorianæ allegatis pro adversa sententia; nam ex ijs solum evincitur, quod per eam sublata sint consuetudines eo tempore existentes, non verò inducendæ in futurum; quæ tamen, quia quid facti sunt, non præsumuntur, sed probari debent esse legitimo modo inductæ, ut attentari aliquid contra Constitutionem *cit.* possit. *Ad Conf. Trid. & Pontifex l. cit.* non loquitur de Immunitate locali, sed personali solum, & reali, quæ Ecclesiasticas Personas, earumque, & Ecclesiarum res, bona, & Jura respicit, ut facile patebit expendenti textus allegatos.

202 Dub. 5. qualis Interpretatio, stricta, an lata adhibenda sit, quando dubitatur, an reus Asylo gaudeat? Covar. *l. 2. var. 6. 20. n. 4. §. secundum in fin.* Curtell. *de immunit. l. 1. q. 4. n. 18.* Decian. *tr. crim. l. 6. c. 25. n. 14.* Card. de Luca *Theatr. V. §. J. de Immunit. Discurs. 2. n. 6. & Disc. 10. n. 10.* volunt adhibendam interpretationem strictam. *Rationem dant* 1. quia Immunitas hæc derogat Juri communi, imò & naturali, quo cavetur, ne delicta maneant impunita. 2. Quia hac Immunitate audaces redduntur improbi ad crimina committenda. 3. Quia Ecclesia favere intendit non sceleratis, sed miseris, & casu delinquentibus. 4. Quia ob frequentiam, & viciniam Ecclesiarum, & Domorum Regularium in Civitatibus, ac locis frequentatis facinorosi semper inveni-

rent tutelam. 5. Quia in concursu boni publici, ac privati preferendum est publicum. atqui publici boni ratio exigit puniri scelera, ergo immunitas piorum locorum, saltem casu, quo dubium est, an reus eadem gaudeat, secundum boni publici exigentiam est potius restringenda, quam ob favorem privatum delinquentium extendenda.

Verum his non obstantibus, dicen-
dum, in expositione Jurium Immunitatem spectantium, non quidem recedendum esse à propria, & communiter usitata significatione verborum, si tamen omnibus consideratis, dubium sit, an reus Asylo gaudeat, preferendam interpretationem latam, & favorabiliorum reo, ad hujusmodi loca sacra sese recipienti. Ita Marius Italia *l. 1. de Immunit. c. 2. n. 21.* Ambrosin. *tr. simil. c. 10. n. 7.* Decian. *l. 3. conf. 20. à n. 19.* sibi contrarius, Farin. *append. de Immun. c. 2. n. 21.* Delben. *de Immun. Eccl. c. 16. dub. 3. n. 3.* Barbof. *l. 2. Jur. Eccl. c. 3. n. 90.* Haun. *tom. 6. de J. & J. tr. 1. n. 144.* Wiest. *hic n. 42.* & hoc teste præcipui nominis DD. Ratio est 1. quia est de causa pia, & favorabili Ecclesiæ; nam hujus potius reverentiâ, quam facinorosorum favore constituta in illa à Jure est Asyilia. 2. Est privilegium, & beneficium à Principe utriusque Reip. concessum, & Corpori Juris communis insertum, quod latam interpretationem accipit. 3. Quia lata hujusmodi interpretatio nemini in particulari præjudicat, imò fundamentum in usu recepto habet, quo tutus est confuga etiam in atrio, vel porticu templi consistens, aut an-
sam portæ ejusdem tenens, non aliâ profectò ex causâ, quam quod lata interpretationis privilegium istud sit; in odiis enim atrium, & porticus non comprehenduntur Ecclesiæ nomine.

Argumenta in contrarium allata non
probant efficaciter intentum. *Ad 1.* Jus commune solum præcipit puniri reum, nisi excipiat à pœna per privilegium. *Ad 2.* quod aliqui spe Immunitatis audaces fiant, per accidens est, & propter abusum usus tolli non debet. *Ad 3.* Ecclesia utrique favere intendit non tam intuito personarum propriarum, quam, ut antea dixi, intuitu sanctitatis loci, cui primariò, & principaliter concessa Immunitas est. *Ad 4.* Ecclesiarum, & Domorum Regularium frequentia, & vicinia non facit, ut ipsis, & cujus Cultui dicata sunt, Divino Numini minus reverentiæ, & honoris debeatur; conf. etiam non minuit, vel restringit Asyliam, & quæ hanc concernunt, Jura, cum & ipsa intuitu Cultus Divini concessa sint. *Ad 5.* etiam Immunitas concessa est in favorem Religionis, cujus summa est ratio *l. sunt persone 43. ff. de Relig. & sumpt. fun.*

Dub.

Dub. 6. an cum Jus Civile, & Canonium in casu Immunitatis non concordant, interpretatio faciendâ sit secundum Jus Civile, an verò secundum Jus Canonium? Angel. de maleficijs V. quod fama n. 59. Alciat. de presumpt. Reg. 3. presumpt. 33. n. 5. & quidam alij putant eo casu in terris dominio Ecclesiæ temporali subiectis observandum Jus Canonium, Civile autem in terris Imperij saltem in seculari foro.

Sed melius Alberic. in Rubr. C. de bis, qui confugiunt Sc. Alex. l. 7. cons. 45. n. 2. Boërius Decif. 109. n. 3. fin. Covar. l. 2. var. c. 20. n. 3. Curtell. de Immun. Eccl. l. 1. q. 32. n. 27. Peregrin. de Immun. c. 7. n. 19. Suar. tom. 1. de Relig. tr. 2. l. 3. c. 8. n. 11. Farin. Append. de Immun. c. 2. n. 28. Pal. tr. 11. D. un. p. 5. n. 4. Guazzin. reor. defens. 1. c. 29. n. 8. Delben. de Immunit. c. 16. dub. 5. n. 1. Sc. seqq. Canif. in c. 1. b. tit. n. 22. Fagnan. in c. inter alia 6. eod. n. 37. Gonzal. ibid. n. 2. Haun. tom. 6. de J. Sc. J. tr. 1. n. 143. Pignatell. tom. 5. consult. 5. n. 77. Wiest. hic n. 40. & hoc teste plerique melioris notæ DD. sentiunt, Jus Canonium in hac materia

ubilibet servandum, & secundum illud occurrentes controversias in foro utroque decidendas. Ratio est, quia hæc materia est Ecclesiastica, in qua Jus Civile nullam Jurisdictionem habet, nisi ad fovendam dispositionem Juris Canonici. Accedit, quia Judex Sæcularis compelli à Judice Ecclesiastico potest, ut is Leges Ecclesiasticas, forum suum respicientes, servet c. seculares 2. de for. compet. in 6. c. decernimus 8. de sent. Excom. eod. & Clem. 1. de pen. Sc. remiss.

Sed quid, si dubium aliquod oritur super interpretatione Juris Canonici? tum, ut rectè cum Farin. Decian. & alijs DD. Pal. n. 4. cit. & Delben. cit. dub. 5. n. 6. monent, illa interpretatio sequenda est, quæ cum Jure Civili convenit; nam Jura Juribus convenire decet, & Jurium correctio, quoad fieri potest, vitanda est. Hæc tamen explicatio, & declaratio non à Judice Sæculari, sed Ecclesiastico faciendâ est, cum privilegium Ecclesiæ datum tangat. Delben. n. 8. cum Farin. & alijs supra allegatis.

§. III.

De Locis, Sacri Asyli Jure gaudentibus.

SUMMARIUM.

107. Jus Asylie competit Ecclesijs, & earum Cæmeterijs.
 108. Hospitalibus, & Conventibus Regularium.
 109. Oratorijs Episcopi autoritate erectis.
 110. Domui, seu Palatio Episcopi.
 111. Et reliquis locis Sacris, ac Religiosis.
 112. Ecclesia, ut Asylum gaudeat, non debet necessario esse consecrata.
 113. Vel benedicta.
 114. Aut plene constructa.
 115. An necessarium sit, ut in ea Divina sint celebrata?
 116. Deciditur negativa.
 117. Ratio decisionis.
 118. Respondetur ad opposita.
 119. An Asylum gaudeat Ecclesia interdita?
 120. Polluta, & nondum reconciliata?
 121. Destructa?
 122. Quousque se extendat Privilegium hoc concessum Ecclesijs, & hujusmodi locis pijs?
 123. An tutus sit apprehendens januam Ecclesiæ clausam?
 124. Existens supra ejusdem tectum?
 125. Confugiens ad ejus scalas?
 126. Evadens in murum illius?
 127. Immunitate gaudent Sacristia, porticus, atrium Sc. Ecclesiæ.
 128. Horti, area Sc. Monasteriorum.
 129. Quid dicendum de spatio 40. vel 30. passuum?
 130. Respondetur ad Rationem dubitandi.
 131. Utrum Jure Asyli gaudeant Oratoria privata?
 132. Ratio decidendi.
 133. Quid presumendum, quando dubium est, qua autoritate erectum sit Oratorium?
 134. An Jus Asyli habeat Domus Episcopi existens extra 40. passus?
 135. Quid si Capellam non habeat?
 136. Deciditur affirmativa.
 137. Explicatur decisio.
 138. Solvuntur Argumenta contraria.
 139. 140. An privilegium Asyli habeant Palatia Cardinalium?
 141. Vel Oratores supremorum Principum in suis domibus?
 142. An immunis sit, cui Cardinalis occurrens imponit galerum rubrum?
 143. 144. 145. Fugiens ad Tabernaculum Eucharistiæ, vel ad Sacerdotem, qui portas ad infirmum S. Viaticum?
 146. Vel Oleum Sacrum?
 147. 148. 149. Aut qui confugit ad Altare portatile, & secum illud aufert?
 150. 151. Utrum Jure Asyli gaudeat Crux erecta in via, vel Reliquiæ Sanctorum?
 152. 153. Aut Statuæ Principum?
 Ggg 2